

"HAZADNAK RENDJÉTELENTEN LEGY HIVE, OH MAGYARI!"

MAGYARORSZÁGI HIREK

"CSONKAMAGYARORSZÁG NEM ORSZÁG, EGÉSZ MAGYARORSZÁG MENNYORSZÁG!"

A KANADAI MAGYAR UJSÁG BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÉNEK JELENTÉSEI BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK CÍME: HEGEDŰS SÁNDOR UCCA 18. IV. 2.

CSÖKKENTSEK AZ ADÓTERHEKET!

Minden ország arra törekszik, hogy az adóterheket aránylagosan ossza meg egyes társadalmi és gazdasági rétegek között. Magyarországon most alaposan tanulmányozzák ezt a kérdést, hogy a bajokon segíthessenek. A legutóbbi összeállítás szerint a földbirtokok 20 százalékkal járulnak hozzá az állam fenntartásához, a háztulajdonosok 44, az iparosok 5,7, a kereskedők 4,2 százalékkal adóznak. Első pillanathonban igazságtalannak látszik, hogy az Óháza adóterhének 20 százalékát viseli a föld és 80 százalékát pedig a városi lakosság izzadja ki. Amint megváltozik azonban a kereseti viszonyok, ezen a téren is nagy eltolódások várhatók.

A közteherből Magyarországon egy-egy lakosra esett az el-

mult évben 51 pengő egyenesadó, 11,87 pengő forgalmi-, 12 pengő fogyasztási adó, 17,53 pengő illeték, 5,32 pengő vámteher, 10,39 pengő jövedék, 7,77 társadalombiztosítási járuléka, vagyis összesen 115 pengő 46 fillér, azaz mintegy 30 dollár. Egy évvel ezelőtt ez a teher 122 pengő és 16 fillér, 1923-ban pedig 150 pengő 19, tehát több mint 40 dollár volt.

Az állam eszerint újabban igyekszik az adóterheket csökkenteni. Sajnos ezzel szemben a kereseti viszonyok rosszabbodása nagyon megnehezíti az emberek életkörülményeit. Ma mindenkinél sokkal kevesebb a jövedelme, mint 1923-ban volt és most nehezebb a 115 pengő elszurkolni adóba, mint annak idején a 150 pengőt!

—28—

Nehéz a megélhetés odahaza

Magyarországon ma nagy az éhség. A külföldi látogatók sokszor meg is jegyzik, hogy magyar földön csak holdog emberek élhetnek, mert minden, főleg pedig az élelmiszerek nagyon olcsók. Ez így is van, ellenben az a baj, hogy az árak már annyira alacsonyak, hogy a mezőgazdák nem tudják termények előállítását költségteljesen megkapni.

Ha az árak lemorzsolódnak nézzük, ugy igen érdekes megfigyeléseket lehetünk. A tozade-értékek árfolyama öt esztendő alatt 75%-kal ment vissza. Akinek tehát vagyon volt, az bizony erősen elszegényedett. A legszomorúbb fejete azonban az elmúlt esztendőnek az, hogy

a buza értéke nagyot zuhant, a sertés kilója 85-ről 77-re, a zsír pedig 1,33-ról 90 fillérré csökkent le. A gyapjúnál, meg néhány más cikknel mutatkozik ugyan valami áremelkedés, de például a gyapju áremelkedését a birkállomány csökkenése előzte meg és így többlet-érték nincsen.

A tisztavideki 80 kilós buza ára 13,20 pengőre, 7,80-ra azaz bushelként kb. 55 centre esett vissza. A rozs is veszített értékéből, még pedig 5,90-ról 3,90 pengőre siklott le; az árpa 9 pengő volt, most csak 6,80. Egyedül a tengerinél észlelhető némi emelkedés: 6,30-ról 8,10-re emelkedett a kukorica mázsája. A takarmányművek jobban tartot-

KANADAI DOLLÁRJÁÉRT A legtöbb Arany Pengőt, Leit, Dinárt, Cseh Koronát, Zloty-t az antani irodánál kapja. PÉNZÉT pontosan, gyorsan és biztosan utaljuk át a világ bármely országába. Minden pénzküldőnk egy, a címzett által sajátkezűleg aláírt nyugtát kap. — Ha családját vagy menyasszonyát óhajtja kihozatni, mi készségesen állunk rendelkezésére a szükséges bevándorlási engedély beszerzésében, sőt a hajójegyet kedvező részletfizetésre is adjuk.

Közjegyzői okiratok Óhazai bélyegek Mindenmü felvilágosítások.

ALEX. A. KELEN LIMITED
1456 City Hall Ave. MONTREAL, QUE.

ták az árakat, sőt a lucerna és ennek vissza, sőt a ruházati cikkekéiről még emelkedtek is, még pedig a gyaljukelmei 8 százalékkal, a kötött-szövött cikkek 12%-al. A megcsontított, természetes piacától és fogyasztóitól elszakított trianonl ország-csonk lakóinak tehát nagyon is nyomoruságos az életük — mely a külföldi vendégnek olyan szépnek és olcsónak tűnik fel.

Paizs Ödön

Pusztított a villamos áram

Különös szerencsétlenség és pánik történt Budapest IX-ik kerületében a Tóth Kálmán utcában egyik házban: Gőnczi József fuvaros az udvaron befogta a lovat s ki akart hajtani. A ló azonban megbokrosodott s nem indult el. Gőnczi mérgében felkapott egy kaptát s a lóra akart sújtani. Az udvaron mintegy ké méter magasságban húzódik a magasfeszültségű villanyvezeték, a kapa ebbe beleakadt és a drótot leszakította. A kettészakadt huzal Gőnczire csavarodott. Az erős áram pillanatok alatt borzalmosan összehajlítta a szervezetét, aki elszédítette eszméletét.

A házbellek a kétségbeesett kiáltásra kirohantak az udvarra ahol megdöbbenve látták, hogy Gőnczi József a villanyvezetékbe keveredve, éktelen sebekkel borítva fekszik. Mellette a kocsiba befogva élettelenül hevert a lóva, amelyet agyonűjtött az áram. Kovács Gyula asztalos Gőnczi segítségére akart sietni, amikor azonban az hozzáfért a fuvaroshoz, az áram végigfutott az ő testén és megégette a karját. Ezután már senki nem mert az eszméletlenül heverő fuvaroshoz hozzányúlni.

meg, mert átvészelt egy porolon s egyik részén a ház ereszéhez ért. A lakók között nagy pánik keletkezett s a mentőorvos az udvar közepén állva hangos magyarázattal tudta csak a lakókat lecsendesíteni.

A házban a vízcsap, a kályhák és minden olyan holmi, amelynek vasalkatrése van, szikrázva sustergett. Az emberek nem mertek egymáshoz érni, csak rémülten álltak a helyükön s ügyeltek a mentőorvos utasításaira, aki felszította őket, hogy ne mozduljanak a helyükről és ne nyúljanak semmihez. Közben a mentők értesítették az elektromosműveket ahonnan autón szerelők érkeztek ki a helyszínre és pillanatok alatt megszakították a leszakadt huzal áramkörét.

Magyar Patika
Mindenféle orvosságok és Drug Store tárgyak kaphatók. Írja baját magyarul.
MASSIC'S DRUG STORE
BOX: 124 REGINA, SASK.

VÁGJA KI-ŐRIZZE MEG

A Kanadai Magyar Ujság Recept-Pályázata
Szavazólap

Alulírott a 'K. M. U.'-ban

feljellel megjelent ..... receptet találok legjobbnak. Ugyancsak kitüntetésre érdemesnek vélem a ..... és ..... jelű recepteket.

Pontos cím: .....

olvasható aláírás

— OLVAHATÓ IRÁSSAL KITÜLTVE KÜLDJE BE! —

MI UJSÁG A MEGYENKÉBEN?

ABAUJ-TORNA MEGYE

Véres útközveti színhelye volt a Szikszó melletti erdő. Az erdőőrök a délutáni szürkületben egy hazatérő szekér zörgésére lettek figyelmesek. Megközelítették a zaj helyét és a döcögő szekér körül nyolc ismeretlen cigányt találtak, akik jól megrakott kocsival éppen kifelé tartottak az erdőből. A fatolvajokat el akarták fogni, de ezek fejcsérezve kaptak és megrohanták az erdőőröket. Ezek szorongatott helyzetükben fegyverhez nyultak és sortűzvet adtak a cigányokra, akik közül az egyik súlyos sebbel eszméletlenül terült el a földön.

BIHAR MEGYE

A biharpüspöki oláh vármű nagymennyiségű szacharint gyűjt fel, amelyet csempészekről koboztak el. A finácok maglyára rakták a nagyértékű szacharint, petróleummal leöntötték, azután az egész rakományt felgyújtották.

GYŰR MEGYE

Az utóbbi időben Felsődnánál egymásután történtek rablások és kasszaforások. A rendőrség most elfogta a tetteseket Szabó Ferenc, Vadász József és Weisz János személyében, akik a győri ügyészség foglyai. Modern villanyfűrőkészülékekkel dolgoztak.

KOLOZS MEGYE

Magyarfráta község erdejében a vadászok borzalmas letre bukkantak. Egy szekér megrakott fa mellett két férfi szét-marcangolt holttestet fektet. Az áldozatok Pántos László és Pántos Péter fráter földművesek, akiket farkasok téptek szét.

NYITRA MEGYE

Druga István nyitrabajnai római katólikus plébános múlt évi egyik szentbeszédében Krisztus halálát és feltámadását idézte; a beszédből az állam és a cseh nemzet ellen folytatott igaztás vádját koholták ellene és Druga plébánost nyolc napi elzárásra ítélték.

PEST-PILIS-SOLT KISKUN MEGYE

Különös lopás történt Nagykörösön éjnek idején. Huszár János udvarán ellopják a kutagast, a kutyáit és a földbeszilyesztett betonkútgyűrűt. A tolvajok lemelték a kerítésből öt szál deszkát, amelyet szintén magukkal vittek és ezen a nyíláson át jutottak be az udvarra és ezen át is távoztak el, a gazdáknak csak a gödröt és a vizet hagyva vissza.

POZSONY MEGYE

A pozsonyi ügyészség által többször betiltott néppárti "Szlovák" 3 hónapi szünetelés után megjelent első számát ismét elkobozták a csehek. A pozsonyi tartományfőnökség hat hónapra betiltotta a keresztény-socialista párt "Tót néplap" című magyarnyelvű és "Vola Ludu" című szlováknyelvi hetilapját.

SZABOLCS MEGYE

Ambrózy György földbirtokos, aki vitézül verekedett a háboru alatt, Szabolcs tiz községében istápolja az Inéseseket, még pedig úgy, hogy a falvak lelkesének közvetítésével élelmiszert juttat a szegényeknek. Két községben pedig az iskolatermeket saját költségén átalakította, hogy ott ismeretterjesztő és szórakoztató filmeket mutathassanak be. A legendás hírű magyar huszár megmutatja, hogy nemcsak a háboruban, hanem a békében is megállja helyét a magyar jövőért.

Jelítség levelet kiadó továbbit
Árban Eredményben
KICSI NAGY
A Kanadai Magyar Ujság
APRÓHIRDETÉSE
Egy számban való közlés ára 50 c., három számban \$1.25 Szigoruan előre fizetendő

DEL-ONTARIO leveles dohánok, fi-nom, narancs-sárka 5 font \$1.50, gyenge, édes Kelly dohány 5 font \$1.00, ha két fajtát összevegytjük nagyon kellemes zamatu cigarettadohányt nyerünk. PIPA-dohányok 10 fontos eső magonként Ontarioba \$1.25, Quebec és Manitobába \$1.40, Sask. és Nova Scotia \$1.65, Albertába \$1.80, British Columbia \$1.90, Joseph Horváth AMHERSTBURG, Ont.

ELADÓ FARMOK. Levelezésem értelmében Stratton környékén minden eladó föld gazdaságra fog találni ezen a tavaszon. A fellelőült szamos magyar gazdas bizonyítja, hogy Stratton környéke a legalkalmasabb vidék a településre egész Kanadában. Még mindig kapható olcsó, erdővel borított föld 1-ől 5 dollárig akere, művelti farmok 5-ől 20 dollárig akere. Néhány 80 a vagy 160 akeres homestead is kapható 25 dollárért. Keressen fel személyesen vagy írjon még ma. John Demeter STRATTON, Ont.

31 EVES farmer házasság céljából szeretne megismerkedni egy 20-30 év közötti jó megjelenésű tisztességes leánnyal vagy özvegyvel, valis nem határoz, hozomány sem, csakis olyan jólelkű nőt keresek, aki szeret farmon lenni. Kettős borítékba zárt, fény képpel ellátott leveleket "Kék nefelejts" jelíggé a kiadóba kérek. 17-9

BÉRBE ADNAM 265 akeros, folyómentén fekvő farmomat. 200 akér művelés alatt 65 akér erdő és legelő. Nagyvárosok közelében, falutól, postától és állomástól két mérföldnyire. "Nem bánja meg" jelíggé leveleket a kiadó-hivatalba kérek. 17-9

GABONA - TÖZSDE

BUZA — változtatlan
No 1 65 cent; No 2 62 c; No 3 61 c
No 4 59c; No 5 56 cent.

ZAB — változtatlan
No 1 CW 33 cent; No 2 CW 31c

ARPA — változtatlan
No 2 CW 40 cent No 4 CW 38 cent

LEN — 1 centtel változtatlan
No 1 CW \$1.50 No 2 CW \$1.46

ROZS — változtatlan
No 1 CW 46 cent; No 3 CW 42 c.

PÉNZ-PIAC

(A Canadian Press febr. 27-i jelentése)
Amerikai dollár, vételnél ... \$1.00%
Angol font \$5.12
Magyar Pengő ..... 29.59 cent
Cseh korona ..... 4.17 cent
Jugo dinár ..... 2.28 cent
Rumán leu ..... 1.04 cent

Budapesti jegyzés 1934 febr. 8-án
Kanadai dollár ..... P 3.44—3.64
Amerikai dollár ..... P 3.53—3.68

ÁLLAT - VASAR

SZOPOS BORJU — változtatlan
J6 ..... 4.50 — 5.50
Középes ..... 2.00 — 4.00

TINO — változtatlan
J6 ..... 4.25 — 3.00
Középes ..... 4.25 — 4.00

JKOR — változtatlan
J6 ..... 4.25 — 3.00
Középes ..... 3.50 — 4.00

Silány ..... 3.50 — 3.00

BIKA — változtatlan
J6 ..... 1.75 — 2.25
Silány ..... 1.00 — 1.50

SERTÉS — változtatlan
Válogatott 6.05
Nehéz 8.50
Könnyű ..... 7.00—8.50

No. 1. keca 7.25
No. 2. keca 8.50

BARÁNY — változtatlan
J6 ..... 6.00 — 6.75
Silány ..... 4.00 — 6.00

BIKA — 50 centtel esett
J6 ..... 1.25 — 1.50
Silány ..... 1.00 — 1.00

KÖZERDEKÜ HIREKET KERÜNK KESEDELEM NÉLKÜL BEKÜLDENI IDEJÉT MÚLT ESEMÉNYEK NEM ERDEKLIK OLVASÓINKAT!

FORRADALOM EGY MÁ S VILAGON

laj! Ezért kértem Fehér Solyom, hogy láttál-e már égni őserdőt, úgy amint azt már kétszer végigéltém én, mert akkor ismernéd azt az érzést, mely elémít, mikor erdőfelgyújtásról hallasz beszélni s akkor magad is törődni fejedet a kínok megvalogatásában, mellyel a kézkerült gyújtogatót halálraközzénád, aki ezer és ezer életet és fél nem mérhető erődéseket pusztít el, hogy ezen az áron legjobb esetben is néhány hold szántóföldhöz jusson.

— Miért van bekötte a fogoly feje?
— Hogy el ne verezék, míg elérli büntetését.
— Tehát meg van sebesülve?

— Annak is ó az oka. Mikor Holló-mell észrevette őt a faágak között, még mielőtt egyetlen szót is intézünk volna hozzá, tüzfegyvert háromszor elcsúszította s minden dördületre egy bukott el. Azután a vadmacska ügyességével továbbkúszott az ágakon s mikor elűnt szemünk elől, leugrott és futni kezdett, éppen Fekete Csóka felé, akit figyelmesen tett az előbbeni zaj s mielőtt a fehér ember felemelhetné volna karját, hogy Fekete Csókaát célbavegye, már elröpült annak erős kézéből a tomahawk és a fehér ember véres arccal bukott előre.

— Összefoglalva tehát előadásodat, a békés crowdok egy fehér embert véresen hurcoltak haza, akit egy fának ágai között élve találtak. Ugy van-e Fialat Forgószél? Sajnálnom kell, hogy köztetek jöttem?

— A támadás a fehér ember kezdte.

— A fehér ember nyugodtan és békében ült a faágakon s mindaddig észre sem vette magát, míg ti őt ki nem firtattátok. Ama harcosod, aki őt észrevette, bizonyosan ellenséges mozdulatot tett a fehér felé.

— Ha tett is, meglepetésében tette.

— Nos, hát a fehér ember ezt a mozdulatot félremagyarázhatta s minthogy a ti számotokhoz képest ő a gyengébb, ahhoz a védelemhez nyúlt, melynek éppen birtokában volt.

A crowknál — eltérőleg az indusztról alkot általános nézetűl — rendkívül ki van fejlődve az egyéni bátorság s azért híztaletben tartják a páros küzdelem elvét is. Tycho jól kiismerhette a crowdok lélektanát, mikor azzal a szemrehányással illette vesérüket, hogy túlszámban támadták a fehér emberre. A hatás nem is maradt el, mert Fialat Forgószél perceikig sem tudott fe-

DRUMAR JANOS

leletet találni. Amít azután mondott, az is inkább védekezés gyanánt hangozott:

— És mégis szerencsés fogást csináltunk, amikor ártalmatlanná tettük a gyújtogatót.

— De ki mondja azt nektek, hogy a fehér ember fényleg fel akarta gyújtani az erdőt?
— Ó maga.

— Én pedig azt mondom s a valóság is az én oldalamon áll — hogy nem akarta felgyújtani.

— Hát akkor mit kerestek ott?
— A te szavaiddal élek: azt ő tudja. De ha ti tetten nem érték, azaz nem tudjátok rábizonyítani a szándékot — akkor el sem fogadhatom az őnagmaga, kényszerítő okok nélkül, ki mondott vádat. Mond Fialat Forgószél! Okvetlenül szükségesnek véled-e hogy valaki a fára felmászék, ha gyújtogatni akar?
— Szükségesnek nem találok, sőt haszontalan időrablásnak.

— Mondjuk, hogy ép abban a pillanathon akart volna a gonosztetthez készülni, mikor harcosaid odaértek. Nem lett volna módjában észrevételelni odábbállni!

— Ez a kérdés már megfordult az én fejemben is, de nem tudtam reá feleletet adni. Bizvást elmenekülhetett volna. És mégis, mikor hatalomunkba kerítettük s kérdőre vontuk, hogy mit kerestett a fán, azt felelte, hogy gyújtogatni akart.

— Tehát beszél a ti nyelveken?
— Beszélni éppen nem tud, de jelekkel magyarázza, hogy megérti a neki mondottakat.

— Fialat Forgószél! Ti nagy igazságtalanságot követtek el s még nagyobbat szándékoztok elkövetni kivégeztetésével. Az az ember, akit most látok először s most is csak messziről és néhány pillanatra: lehet gonosztévő, lehet ellenség, de gyújtogató nem, legalább ezt kell kiokoskodnom szavaiddól.

A fiatal vezér meghökkenve nézett a beszélőre.

— Az a kérdés, hogy mi erősebb a lelkebben: az igazság iránti érzék, avagy a becszunk vágya. Ha utóbbi van előtérben s ha erre okot is vélez találhat, úgy tégy, amint jónak látod, de biztosítalak, hogy az messze fog esni az igazságtól. Persze elfelejtetem, hogy a crowdok földjén járok.

— 99 —